

Naša št.:
Vaša št.:
Datum:

Pošta Slovenije d.o.o.
Nabava in nepremičnine
Slomškov trg 10
2500 MARIBOR
T: (02) 449 2310
E: info@posta.si
www.posta.si

V nadaljevanju podajamo prošnjo za pojasnila in spremembe v zvezi z dokumentom 0026-2020-0026-JNB-6_RAZPISNA DOKUMENTACIJA.docx.

1) Niti v razpisni dokumentaciji niti v osnutku okvirnega sporazuma ni navedena omejitev odgovornosti, zato prosimo, da se to pojasni.

Odgovor: *Naročnik spreminja to določilo na način, da se v fazi implementacije direktna in indirektna odgovornost omeji na skupno 100% vrednosti implementacije (osnova za izračun je celotna vrednost implementacijske vrednosti v 1. sklopu predračuna).*

V fazi vzdrževanja se direktna in indirektna odgovornost omeji na skupno 50% vrednosti (osnova za izračun celotni stroški vzdrževanja za 5 letno obdobje – vrednost 2. sklopa po predračunu).

2) Niti v razpisni dokumentaciji niti v osnutku okvirnega sporazuma ni omenjena posredna škoda; ali lahko potrdite, da je izvajalec izvzet iz tega?

Odgovor: *Odgovor podan pri predhodnem vprašanju.*

3) Prosimo vas, da potrdite, da bi morala biti pogodbeno določena odškodnina omejena kot edino pravno sredstvo.

Odgovor: *Vprašanja ne razumemo; če sprašujete, ali je edina posledica za kršitve v zvezi s to pogodbo ponudnikova odškodninska odgovornost, je odgovor da odškodninska odgovornost ni edina posledica. Če je v skladu s pravnim redom Republike Slovenije podana npr. odgovornost za morebiti storjeno kaznivo dejanje ali za prekršek, je storilec odgovoren za kaznivo dejanje ali prekršek neposredno po predpisih RS, in torej ne glede na to, da o tem ni izrecnega zapisa v pogodbi.*

Obenem je v pogodbi zapisano določilo o pogodbeni kazni za primer zamude ali neizpolnitve. Pogodbeni kazen se v primeru zamude ali neizpolnitve zaračuna ne glede na to, ali je naročniku nastala škoda ali ne, že na podlagi samega pogodbenega določila in ugotovljene kršitve. V primeru, ko pa škoda naročniku je nastala, in če je škoda višja od dogovorjene pogodbene kazni, lahko naročnik poleg pogodbene kazni (kjer ni potrebno dokazovati nastanka in višine škode, dokazuje se le kršitev) zahteva še plačilo razlike med pogodbeno kaznijo in polno odškodnino.

4) V točki 1.11 Cena, informacijska programska in strojna oprema je navedeno, da morajo biti zagotovljene brezplačne nadgradnje informacijskega sistema vsaj za obdobje desetih (10) let od uspešno opravljenega testa SAT.

Po našem mnenju je to danes, v času skorajda vsakodnevnih novih tehničnih dosežkov, dokaj nerealno, še zlasti brezplačne nadgradnje v tako dolgem časovnem obdobju, zato prosimo, da se to besedilo črta.

Odgovor: *Naročnik se s predlogom strinja, vendar poudarja, da gre v poglavju 1.13 za možnost spremembe pogodbe (pod posebnimi pogoji in v posebnih okoliščinah) v skladu s slovenskim zakonom o javnem naročanju, v poglavju 1.11 pa za zaračunavanje storitev v skladu s sklenjeno pogodbo in zato ne gre za naslednje v dokumentaciji .*

5) V točki 1.11 Cena, informacijska programska in strojna oprema je navedeno, da mora biti programska oprema na usmerjevalniku ustrezno usklajena z IT standardi Pošte Slovenije (IT standardi Pošte Slovenije so priloženi); zanima nas, ali to pomeni omejitve uporabe samo na proizvode Microsofta? Ali so drugi proizvodi, na primer Oracle, Linux itd. prav tako sprejemljivi?

Odgovor: *Naročnik spreminja zahtevo na način, da se zahteva omenjene brezplačne nadgradnje le v času garancije sistema.*

6) Prosim vas, da pojasnite, kolikšna bi morala biti veljavnost bančne garancije za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti iz točke 1.18 Zavarovanja – bančne garancije?

Odgovor:

- **Bančna garancija za plačilo avansa:** *Izvajalec je dolžan predložiti naročniku originalno bančno garancijo v višini prejetega avansa (10% implementacijske predračunske vrednosti), in sicer po podpisu te pogodbe in najkasneje do plačila avansa. Bančna garancija mora veljati najmanj do dobave komponent naprave na mesto montaže naprave.*
- **Bančna garancija za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti:** *Originalno bančno garancijo za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti bo izbrani ponudnik, ne glede na vrednost ponudbe, predložil najkasneje v desetih dneh po pozivu za pričetek izvajanja pogodbenih aktivnosti, in sicer v višini 10% implementacijske predračunske vrednosti. Bančna garancija za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti mora veljati še 30 dni po zaključeni implementaciji oz. po podpisnem primopredajnem zapisniku.*
- **Bančna garancija za odpravo napak v garancijski dobi** *Bančna garancija za odpravo napak v garancijski dobi se predloži najkasneje 10 dni po pričetku izvajanja vzdrževanja, torej na 3. mejniku (po uspešno opravljenem SAT testu) in mora veljati še 30 dni po preteku garancijske dobe.*

7) V prvem odstavku točke 2 POGOJI ZA UDELEŽBO je navedeno, da se bodo ponudbe, ki ne bodo izpolnjevale (izkazovale) vseh v nadaljevanju opisanih pogojev, šteje za nesprejemljive in bodo izvzete iz postopka. Ponudnik mora za izpolnjevanje pogojev v tej fazi (za izpolnjevanje pogojev C1C8) poslati SAMO izpolnjen obrazec ESPD za to javno naročilo (v primeru ponudb s partnerji pa je treba poslati obrazec ESPD za vsakega partnerja posebej, prav tako pa je treba poslati obrazec ESPD za vsakega registriranega podizvajalca). V drugem odstavku točke 3 NAVODILA ZA PRIPRAVO PONUDBE je navedeno, da mora ponudnik v fazi predložitve prijave (faza I) poslati vse zahtevane dokaze o izpolnjevanju pogojev in zahtev ter dokumente in podatke o predmetu javnega naročila in tehnične značilnosti, razen ponudbe (cen), kar je treba poslati v fazi predložitve ponudbe (faza II) po prejemu naročnikovega poziva.

Prosim vas, da natančno pojasnite, katere dokumente je treba predložiti do roka 27. januarja. Ali pravilno razumemo, da je potreben samo obrazec ESPD in da postavke od C8 do C10, zahtevane v okviru POSEBNIH POGOJEV, niso potrebne do 27. januarja?

Odgovor: Na dan oddaje ponudb (27.1.2021) morajo ponudniki predložiti:

- Za dokazovanje izpolnjevanja pogojev P 1 do P 9 zadostuje ESPD obrazec, ponudnike iz tujine naročnik naproša tudi za dokazila za izpolnjevanje pogoja P 1 (nekaznovanje), torej potrdila o nekaznovanju) in tudi
- Za dokazovanje izpolnjevanja pogojev P 9 do P 10 mora ponudnik predložiti dokazila (P 9: reference, in P 9 ter P 10: izjava).

Torej ponudniki predložijo vse dokumente 27.1.2021, razen cene. Ceno predložijo po pozivu naročnika.

8) Ali v oddelku 1.3 Značilnosti in učinkovitost delovanja polnilnika ter celotnega sklopa naprave v okviru točke 1 Splošni opis sistema pravilno razumemo, da stopnja napačne usmeritve v višini 0,01 % vključuje samo mehansko napačno usmerjene pošiljke, ne pa pošiljk, ki jih čitalnik BCR/OCR napačno prebere?

Odgovor: Drži. Error rate za BCR/OCR so navedene ločeno, v poglavju "5.7.1 Read rate".

9) V oddelku 1.6 Hrup v okviru točke 1 Splošni opis sistema je navedeno, da je treba predložiti certifikat s ponudbo za prodajo, ki navaja, da sta bila na predlagani napravi za omenjeno zahtevo izvedena testiranje in potrditev; prosimo vas, da pojasnite, kdaj je to treba storiti? Ali po testu SAT in predaji opreme naročniku?

Odgovor: Zahtevano potrdilo o Hrupnosti, ki ne sme presegati 75 dB se izvede neposredno ob SAT testu, lahko pa tudi v času preizkusne dobe, zagotovo pa pred podpisom **primopredajnega zapisnika**. Stroške nosi ponudnik.

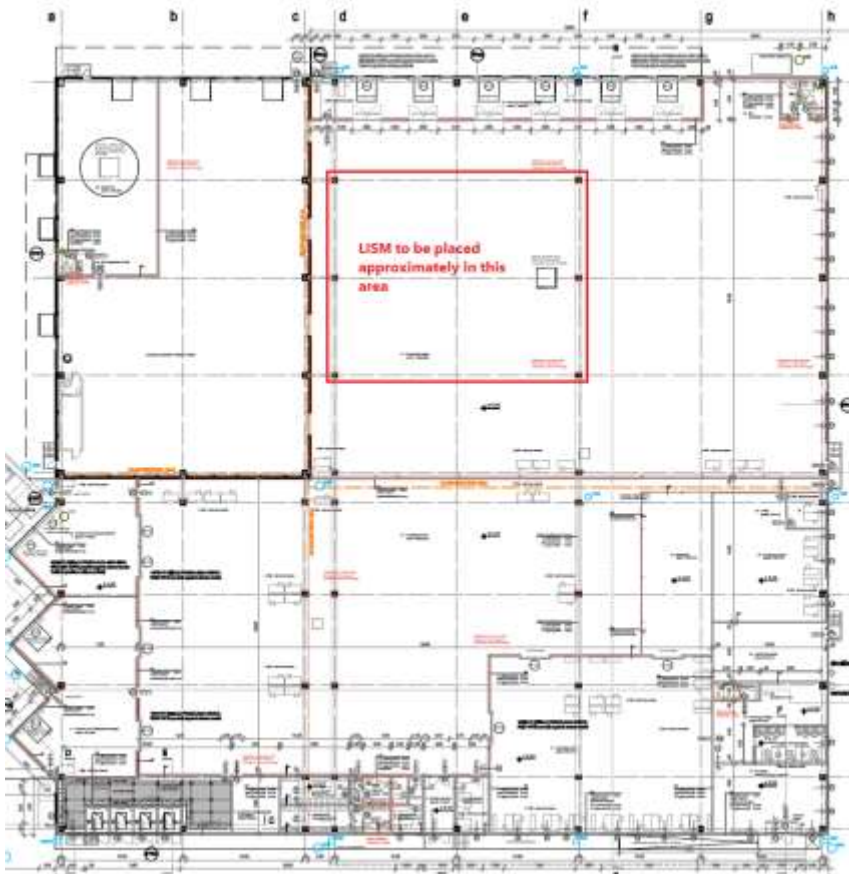
10) Prosimo vas, da nam v zvezi z oddelkom 1.11 Površinske dimenzije naprave v okviru točke 1 Splošni opis sistema;

- zagotovite risbe CAD;
- poveste, kakšna je višina prostora namestitve;
- poveste, kakšen je pretok pošiljk in ljudi v tem objektu (npr. od vhoda do usmerjevalnika, od usmerjevalnika do območja odpošiljanja, komunikacijskih poti, evakuacijskih poti).

Odgovor: Naročnik kot prilogo odgovorom prilaga načrte zgradbe v PDF format, kjer so vidne dimenzije zgradbe in notranjih prostorov.

Naročnik bo delovne tokove definiral skupaj z izbranim ponudnikom, po podpisu pogodbe.

Na spodnji sliki je označen prostor, ki je predviden za postavitev LISM naprave:

11) V zvezi z oddelkom 1.12 Kibernetska varnost v okviru točke 1 Splošni opis sistema vas prosimo, da potrdite, da izvajalcu v zvezi s kibernetsko varnostjo ni treba upoštevati nobenih drugih politik ali standardov varnosti IT razen dokumenta Standardi in smernice IKT za informacijski sistem PS, ki ga zagotovi naročnik?

Odgovor: *Ponudnika se ne omejuje pri uporabi IKT sistemov, ki jih vgrajuje v svoje naprave, vendar mora zagotavljati ustrezno varnost svojega sistema. Zavedamo se, da so v tovrstne sisteme vgrajene IKT komponente, predvsem operacijski sistemi in aplikativna programska oprema, ki so stare (tudi več kot 10 let) in nimajo več zagotovljene ustrezne podpore proizvajalcev, zato imajo ranljivosti (splošno znane in za izrabo le-te obstajajo orodja), ki jih je potrebno varovati s t.i. kompenzacijskimi kontrolami. Zato od izvajalca pričakujemo, da ima narejeno oceno in analizo tveganj svojega sistema in natančno popisane in evidentirane vse ranljivosti, ter za vsako od njih predpiše ustrezne kontrole, ki preprečujejo izrabo teh ranljivosti.*

V nadaljevanju podajamo nekatere konkretne pristope za zagotavljanje informacijske varnosti:

- *restriktivno omejevanje omrežnega prometa med sistemom in ostalimi napravami s politiko da se dovoli samo tisto kar je nujno potrebno za to da sistem funkcionira;*
- *oddaljen dostop se omejuje na točno določene sisteme in vklaplja izključno na zahtevo za omejen čas;*
- *avtorizacija pri dostopih do sistemov, tako za uporabnike, kot za komunikacijo med sistemi, tudi ko priključimo na sistem drugo napravo – ali je avtorizirana za to, da komunicira s sistemom;*
- *dosledno kriptiranje komunikacije, vedno in povsod (clear-text komunikacija med sistemi ni dovoljena);*
- *logiranje dogodkov se izvaja na ločenem sistemu z zelo omejenim dostopom;*
- *nadzorni sistem, ki samodejno obvešča ob dogodkih, ki se smatrajo kot odstopanja;*

- redno arhiviranje nastavitev in sistemov, da je mogoča obnova v najkrajšem možnem času;
- vzpostavljeni protokoli in postopki za izredne dogodke (plan neprekinjenega poslovanja);
- protivirusna programska oprema;
- sistem nadzora integritete ključnih komponent (npr. file integrity monitoring za ključne sistemske datoteke, alarm ob spremembi);
- redno penetracijsko testiranje sistema z namenom odkrivanja ranljivosti in odprave le-teh;

12) V zvezi z oddelkom 1.12 Kibernetska varnost v okviru točke 1 Splošni opis sistema je navedeno, da mora biti sistem ustrezno varovan v smislu informacijske varnosti; prosimo vas, da podrobno opredelite, kaj naj bi bila ustrezno varovana informacijska varnost?

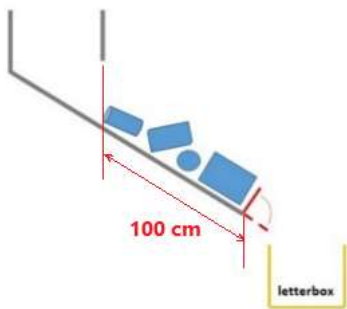
Odgovor: *Odgovor smo podali pri prejšnjem vprašanju.*

13) V oddelku 2.2 Indikatorji delovanja naprave v okviru točke 2 Grafični zaslon, opozorila, upravljanje, statistika je navedeno, da morajo biti podatki dostopni tudi prek oddaljenega dostopa za kontrolorje; prosimo vas, da nam poveste, ali to predvideva neke vrste povezavo na sistem SCADA, na primer z oddaljenim namizjem?

Odgovor: *Predviden je oddaljen pogled grafičnega zaslona naprave (GUI) za supervizorje s treh lokacij preko VPN ali web client načina, vendar samo statusni pogled brez upravljanja.*

14) V oddelku 3.2 Način delovanja drč v okviru točke 3 Izhodni predali je navedeno, da morajo biti drče dolžine vsaj en meter; prosimo vas, da nam poveste, od katerega dela drče do kod mora biti dolžina en meter? Za boljše razumevanje te zahteve bi bila zaželena risba.

Odgovor:

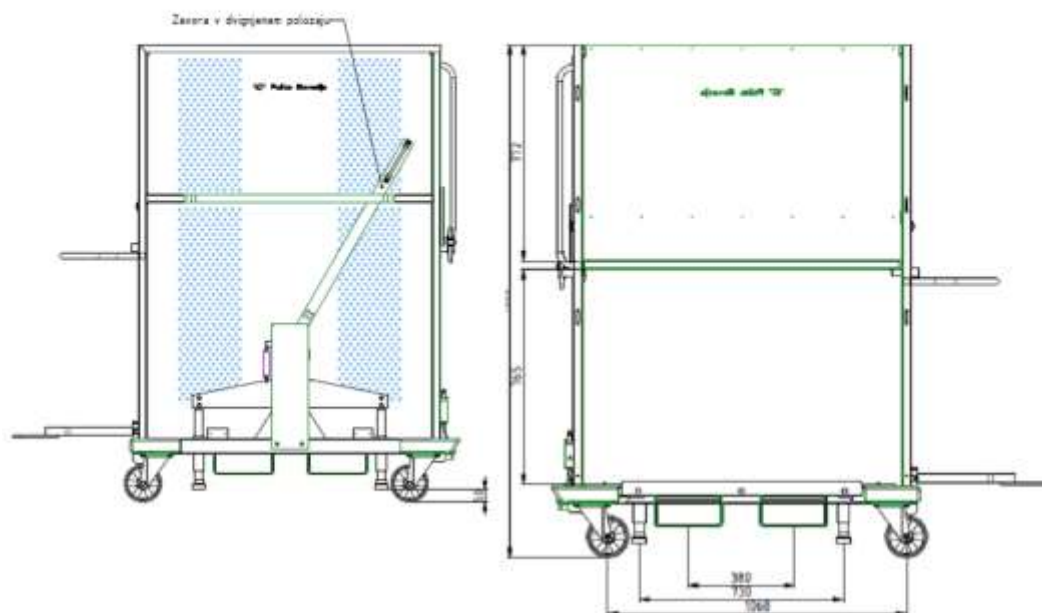

15) V poglavju Prvi tip polnilnika – »tipper« oddelka 4.1 Tipi polnilnikov za doseg pretočnosti v okviru točke 4 Polnilniki je navedeno, da si bo ponudnik ogledal zabojnike na obveznem ogledu lokacije postavitve naprave LISM, ki ga bo v sklopu javnega naročila organiziral naročnik. Točen datum in ura sta objavljena v razpisni dokumentaciji; prosimo vas, da nam pošljete specifikacije o zabojnikih in risbe, če so na voljo.

Odgovor: *V nadaljevanju podajamo dimenzije zabojnikov. Dodatno naročnik v luči Covid pandemije ukinja zahtevo obveznega ogleda lokacije postavitve LISM naprave. Za boljše razumevanje prostorske postavitve je naročnik v prejšnjih odgovorih priložil načrte zgradbe.*

OUTER dimensions

<u>length max*</u>	1.790 mm
<u>width</u>	1.010 mm
<u>hight</u>	1.846 mm

16) V poglavju Drugi tip polnilnika – ročni polnilnik v oddelku 4.1 Tipi polnilnikov za doseg pretočnosti v okviru točke 4 Polnilniki je navedeno, da mora ta tip polnilnika omogočati, da bodo operaterji neposredno na trak izpraznjevali vsebino pismarnic. Po traku bodo potovale le pošiljke, nikoli pismarnice; prosimo vas, da nam poveste, koliko pošiljk predvidevate na posamezno pismarnico?

Odgovor: V povprečju posamezna pismarnica vsebuje 30 pošiljk tipa, ki se bodo usmerjale na LISM.

17) V točki 3.a druge alineje oddelka 5.7.2 Trije načini usmerjanja in protokoli delovanja OCR v okviru točke 5.7 Optični čitalnik (OCR) je navedeno, da če je status pošiljke 'YES', potem OCR prebere naslov (poštno številko in naslovno pošto) in pošiljko usmeri glede na sortirni načrt. Če sistem ne prebere naslovnikovih podatkov, gre pošiljka na video kodiranje (VCS); prosimo vas, da nam poveste, ali obstajajo pošiljke (sortirane v načinu 2), ki imajo imena držav, napisana z roko? Če to drži, vas prosimo, da nam sporočite odstotek takih pošiljk?

Odgovor: Ocenjujemo, da je ročno napisanih pošiljk okoli 2%.

18) V točki 2 tretje alineje oddelka 5.7.2 Trije načini usmerjanja in protokoli delovanja OCR v okviru točke 5.7 Optični čitalnik (OCR) je navedeno, da OCR prebere naslov (naslovnikovo državo) in pošiljko usmeri glede na podatke o naslovniku. Osnova za ugotavljanje, ali je OCR prebral veljavni zadetek, bo seznam nazivov držav in alternativnih nazivov, ki ga bo naročnik sestavil in uvozil v sistem LISM (točno strukturo v času implementacije skupaj določita naročnik in izvajalec). Omogočena morata biti urejanje in dopolnjevanje tega seznama direktno v sistemu LISM; prosimo vas, da nam poveste, ali obstajajo pošiljke (sortirane v načinu 3), ki imajo nazive držav, napisane z roko? Če to drži, vas prosimo, da nam sporočite odstotek takih pošiljk?

Odgovor: Ocenjujemo, da je ročno napisanih pošiljk okoli 30%.

19) V točki 4 tretje alinee oddelka 5.7.2 Trije načini usmerjanja in protokoli delovanja OCR v okviru točke 5.7 Optični čitalnik (OCR) je navedeno, da če sistem ne prebere naslovnikovih podatkov in na pošiljki ni vidne deklaracije CN-23, gre pošiljka na video kodiranje (VCS); prosimo vas, da nam poveste, koliko je naslovnih držav? Ali so oznake držav abecedne?

Odgovor: Trenutno je na seznamu 251 držav in regij, vendar se v praksi ne bo usmerjalo na več kot 40 ciljev. Seznam vsebuje naslednje podatke:

CODE	SHORT	SLOVENIAN NAME OF COUNTRY	ENGLISH NAME OF COUNTRY	ISO
36	AUS	Avstralija	Australia	AU
40	AUT	Avstrija	Austria	AT
208	DNK	Danska	Denmark	DK
276	DEU	Nemčija	Germany	DE

20) V poglavju Informacijska programska in strojna oprema v okviru točke 4 Garancijsko obdobje je navedeno, da morajo biti brezplačne nadgradnje informacijskega sistema zagotovljene vsaj za obdobje 10 let od uspešno opravljenega testa SAT.

Po našem mnenju je to danes, v času skorajda vsakodnevnih novih tehničnih dosežkov, dokaj nerealno, še zlasti brezplačne nadgradnje v tako dolgem časovnem obdobju, zato prosimo, da se to besedilo črta.

Odgovor: Naročnik spreminja zahtevo na način, da se zahteva omenjene brezplačne nadgradnje le v času garancije sistema.

21) Pod točko 5 SW naprave (opcijski del ponudbe) je navedeno, da mora ponudnik v ponudbi (kot opcijski sklop) navesti tudi ceno za vso programsko opremo naprave, ki jo bo (v primeru nakupa tega opcijskega dela ponudbe) naročniku ob predaji naprave v uporabo predal na podatkovnem mediju (DVD, podatkovni nosilec USB ipd.). Ponudnik ceno za ta sklop navede v tabelo »Predračun«, ki je priloga k tej dokumentaciji; prosimo vas, da nam sporočite, kakšen je namen tega medija? Ali je to medij za varnostno kopiranje, ki se uporablja za vzdrževanje?

Odgovor: Da, naročnik to potrebuje za potrebe ponovne instalacije SW - po koncu garancije HW IT opreme (okvara serverja, HDD...)

22) Ali za »test deck« pošiljk iz notranjega prometa v okviru točke 6 Test SAT obstaja test SAT za načina OCR 2 in 3 in če obstaja, prosimo, da nam pošljete specifikacije testa. Poleg tega nas zanima, ali obstaja »test deck« za OCR načina 2 in 3?

Odgovor: SAT test se bo izvedel le v prvem načinu delovanja.

23) V točki 1.11 Cena dokumenta 0026-2020-0026-JNB-6_RAZPISNA DOKUMENTACIJA.docx je navedeno, da mora cena zajemati ustrezno GOID ureditev obstoječih prostorov za potrebe novih naprav.

Ker trenutno nimamo podrobnih informacij o objektu, tudi če GOI dela spadajo v obseg del, prosimo, da naročnik potrdi, da bo izvajalcu plačal dodatne stroške za morebitna potrebna dodatna gradbena ali ojačitvena dela na objektu, ki jih bo izvajalec lahko opravil in ki ne bodo spadala v obseg ali ceno te pogodbe.

Odgovor: *Naročnik se s predlogom ne strinja. Naročnik kot prilogo odgovorom prilaga načrte zgradbe v PDF formatu. Na ta način lahko ponudnik predvidi morebitna dodatna dela oz. tveganje potrebe po dodatnih delih minimizira. V kolikor bo prišlo so posebnih okoliščin kot določeno v 95. členu zakona o javnem naročanju in poglavja 1.13 razpisne dokumentacije, se bodo okoliščine ustrezno obravnavale.*

24) V točki 1.11 Cena dokumenta 0026-2020-0026-JNB-6_RAZPISNA DOKUMENTACIJA.docx je navedeno, da morajo posamezne pozicije vključevati vse stroške storitev in blaga. Naročnik ne bo dovoljeval nobenih dodatnih stroškov.

Prosimo, da naročnik potrdi, da bo v primeru potrebnih dodatnih gradbenih del to področje in odgovornost naročnika in ne izvajalcev. Poleg tega prosimo, da naročnik potrdi, da bo nosil dodatne stroške, npr. stroške skladiščenja, ki bi nastali izvajalcu zaradi zamude pri pripravljenosti objekta.

Odgovor: *Naročnik se s predlogom ne strinja. Naročnik kot prilogo odgovorom prilaga načrte zgradbe v PDF formatu. Na ta način lahko ponudnik predvidi morebitna dodatna dela oz. tveganje potrebe po dodatnih delih minimizira. Naročnik se strinja s tem da bo, v primeru zamud, ki nastanejo na strani naročnika, kril dodatne stroške (tudi skladiščenja).*

25) V poglavju Prvi tip polnilnika – »tipper« v oddelku 4.1 Tipi polnilnikov za doseg pretočnosti v točki 4 Polnilniki v dokumentu 0026-2020-0026-JNB-6_RAZPISNA DOKUMENTACIJA.docx je navedeno, da si bo ponudnik ogledal zabojnike na obveznem ogledu lokacije postavitve naprave LISM, ki ga bo v sklopu javnega naročila organiziral naročnik. Točen datum in ura sta objavljena v razpisni dokumentaciji; v zvezi s tem vas prosimo, da nam posredujete specifikacije o zabojniki (predvsem dimenzije, maso praznega in polnega zabojnika) in risbe, če so že na voljo.

Odgovor: *Odgovorjeno v predhodnih vprašanjih.*

26) V zvezi z oddelkom 3.5 Tiskalniki in prikazovalniki informacij v dokumentu 0026-2020-0026-JNB-6_RAZPISNA DOKUMENTACIJA.docx vas prosimo, da nam sporočite, ali ima naročnik poseben tiskalnik in/ali papir v zvitkih, ki ga želi naročnik uporabiti. Če je tako, vas prosimo, da nam sporočite specifikacije izdelka in številko modela.

Odgovor: *Glede printerjev naročnik nima nobenih preferenc. Pomembna je le širina traku oz. dimenzija natisnjene in odrezane nazivnice (kar je podano v razpisni dokumentaciji). Na tej točki dodajamo, da nazivnice niso samolepilne. Gramska teža papirja, ki ga trenutno uporabljamo v ta namen je min 100g/m².*

27) V Terminskem planu izvedbe naročila v oddelku 8 LISM dokumentacija v dokumentu 0026-2020-0026-JNB-6_RAZPISNA DOKUMENTACIJA.docx je navedeno, da mora ponudnik po predvidenem podpisu pogodbe (februar 2021) izdelati dele naprave v tovarni do konca leta 2021, tj. v 10 mesecih. Naročnik seznanja ponudnika, da bo novo zgrajena hala (v kateri bo naprava montirana) ponudnikom na voljo najhitreje v mesecu januarju 2022. Montaža in test SAT: v prvem in drugem četrtletju leta 2022, 3-mesečno poskusno obratovanje ter zaključek projekta po primopredaji in zaključnem poročilu: v drugem četrtletju 2022; glede na to, da je terminski načrt montaže in testa SAT v celoti odvisen od tega, ali bo novozgrajena hala pravočasno na voljo, na kar izvajalec nima nobenega vpliva, prosimo, da potrdite, da bo v primeru zamude in morebitnih dodatnih stroškov, vključno s stroški skladiščenja, te stroške nosil naročnik.

Odgovor: *Naročnik se strinja z navedenim in bo, v primeru zamud, ki nastanejo na strani naročnika, kril dodatne stroške (tudi skladiščenja).*

28) V 16. členu Obveznosti izvajalca v dokumentu 0026-2020-0026-JNB-6_OKVIRNI SPORAZUM.docx je navedeno, da se izvajalec zaveže, da bo vse podatke naročnika varoval kot poslovno skrivnost tudi po prenehanju tega pogodbenega razmerja.

Vendar pa menimo, da bi bilo za naročnika in izvajalca bolje, da se, na primer, določijo podatki in trajanje varovanja, kar se nanaša na podatke, ki so izrecno navedeni v pisni obliki kot »zaupni«. Poleg tega prosimo, da naročnik zavaruje tudi izvajalčeve podatke.

Odgovor: *Naročnik se s prvim delom predloga ne strinja, torej poslovna skrivnost ostane vse, tudi če ni eksplicitno označeno. Naročnik se strinja z drugim delom predloga torej, da določila o poslovni skrivnosti veljajo obojestransko.*

29) V zvezi s 27. členom Višja sila v dokumentu 0026-2020-0026-JNB-6_OKVIRNI SPORAZUM.docx prosimo, da naročnik zaradi nejasnosti o tem, kdaj točno se bo sedanja situacija glede pandemije COVID-19 izboljšala, potrdi, da se bodo COVID-19 ali drugi dogodki, povezani s pandemijo, prav tako šteli za višjo silo.

Odgovor: *Splošno pravilo je, da mora stranka, ki ni izpolnila pogodbe ali je zamudila z njeno izpolnitvijo ali katere izpolnitev je imela napake, nasprotni stranki povrniti škodo, ki ji je s tem nastala. Gre torej za primere, ko je pogodba ostala v veljavi in ni bila razvezana ali prilagojena.*

Višja sila je izjema od tega pravila, to so:

- okoliščine, nastale po sklenitvi pogodbe,
- ki jih stranka ni mogla preprečiti, ne odpraviti in se jim tudi ne izogniti. Sodna praksa je dodala pogoj, da mora iti za zunanji dogodek, torej dogodek, ki ne izvira iz sfere stranke, ki se sklicuje na višjo silo.

Obligacijski zakonik nalaga stranki, ki se na višjo silo sklicuje, dolžnost obveščanja nasprotne stranke. Namreč stranka, ki se sklicuje na višjo silo, lahko vseeno odgovarja za škodo, ki je nastala nasprotni stranki zato, ker je prva stranka ni pravočasno obvestila o nastopu višje sile in posledično nasprotna stranka ni mogla ustrezno reagirati in prilagoditi svojega ravnanja, npr. pravočasno poiskati alternativnega dobavitelja blaga oz. izvajalca storitve.

Nemogoče je kar generalno reči, da predstavlja pandemija Covid-19 primer višje sile (ali tudi spremenjenih okoliščin ali da je zaradi nje izpolnitev določene obveznosti nemogoča). Ali to drži ali ne, je odvisno od vseh okoliščin določenega primera: kdaj je bila sklenjena pogodba, za kakšno obveznost gre, kaj je stranka ukrenila, da bi se izognila njenim posledicam in podobno. Odgovor je torej, da Covid 19 avtomatično ne predstavlja višje sile, okoliščine niso več nepredvidljive. Višja sila se bo presojala v vsakem primeru posebej, tudi Covid, in s Covidom povezane okoliščine ne moremo v naprej generalno opredeliti kot višjo silo.